

Megjelenik
minden kedden.

A lap szellemi részét illető közlemények
a szerkesztőhöz (főmunka, 46. sz.)
intézendők.

Bérmintetlen leveleket nem
fogadunk el.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 forint
Fél évre 3 „
Negyed évre 1 „ 50 kr.

Hirdetések díja:

öt hasábos petit sor 5 kr.

NYILTÉR:

három hasábos petit sor . 15 kr.

KASSA és VIDÉKE

Politikai és vegyestartalmu hetilap.

A szépesi gazdasági egyesület közlönye.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak,
általában a lap anyagi részét illető köz-
lemények a kiadó-hivatalhoz (Pannónia
könyvnyomda és kiadó-résztulajtonosság)
intézendők.

Hirdetményeket elfogad:

Haasenstein és Vogler Budapestben,
Bécsben, Berlinben, Münchenben, maj-
nai Frankfurtban, Stuttgartban, Ham-
burgban és Bernben. *Mosse Rudolf*
Bécsben, Prágában. Münchenben, Ham-
burgban, Nürnbergben, majnai Frank-
furtban, Strassburgban, Berlinben, Zá-
richben, Boroszlóban és Nürnbergben.
Lang L. nemzetközi hirdetési irodája
Budapestben. *A délnémet hírd.* itóda
Stuttgartban. *A Jägerfelle könyvke-
reskedés* Frankfurtban. *Schlottte E.*
Bremában. *Post-Jeno* Lipszében.

A congressusok eszméje,

Több szem többet lát. Ez egyszerű, mindenki által belátható s belátott elv képezi általában véve minden oly összefüggés, gyűlésezés alapját, melyek bizonyos dolgok fölötti tanakodás s megállapodás kedvéért tartatnak.

Hátha még hozzávetjük azon könnyűséget s biztosságot, mely szerént ily congressusok egyes nézetek, igazságok, törekvések meggyökereztetését s elterjesztését fogantatosítani képesek; ha meggondoljuk a hatást, melylyel a társadalom csak egy osztályához tartozó emberek találkozása is bizonyos, előre megállapított program alapján, a közérdek iránti érzületet, az együvértartozóságot, az összetartás szükségét, a közszellemet, elmozdítani, fokozni szokta: hátha még a társadalom különböző rétegei egyszívvel-élékellettel parkodnak megragadni a közös cél elérésére vezethető módokat: mindezt latba vetve, lehetetlen elzárkoznunk, még ha oly nagy becses helyezünk is az idő fontosságára, a közvetlenül productív fogyasztásra, lehetetlen — mondjuk — elzárkózni az ily találkozásokról üdvös eszméje elől; lehetetlen meg nem győződnünk, hogy a valódi közvélemény megalkotására a közvélemény egyes alkotóelemeinek oly módon való nyilvánítása és az ily összefüggéseknek a főladata tudatával bíró sajtó útján való előkészítése, támogatása, megállapodásainak indokolt kifejtése és betöltése a legtávolibb körökbe is. — a nemzeti élet egészséges pezsgésének és erős lüktetésének legesalhatatlanabb prognosticonja. —

„A mozgásban élet, a tespedésben halál magva rejlik. A tökély elérhető pontja felé való haladásnak legbiztosabb eszköze az mely a mozgást gyorsítja s ezt kétségkívül a verseny teszi leginkább. Szébbet, jobbat, nagyobbát, hasznosabbat elállítani s jutalomért vagy dícsőségért versenyre kelni: e mozgató eszmének köszönhető a világ polgárosodását.”

Hogy az ily összefüggések ha céljak közelfekvő, ha minél többekre nézve hozzáférhető, ha törekvéseik nem utópikus rajongásokban, hanem a gyakorlati élet tényezőivel való komoly megalkuvásban tűnnek föl, a versenyt is mennyre élesztik és nagyobb-nagyobb körökre terjesztve megnyírné gyarapítják. — azt fejtegetni fölösleges mindazok előtt, akik csak egyszer is átérték azon lelkesedést, melyet bennök a tudat keltett, a tudat, hogy ime ez s ez alkalommal ok is hozzájárultak oly módozatok fölkutatásához, melyekből, kellőleg alkalmazva, milliókra jólét s üdv fakad.

A nemzetek legnagyobb része inkább realis, mintsem ideális célokért lelkesül. Béke és rend kell nekik: oly állapot, melyben kiki boldogulásának lehető legmagasb

fokát érheti. Erre pedig első sorban anyagi jólét szükséges.

Ha valamely nemzet ezzel és ehhez szellemi jóléttel is bir, az nagy, hatalmas, befolyásos és boldog nemzetnek tartatik és méltán; mert valamint az egyén földi boldogságának, úgy ugyancsak azok tényezői a népek egésze, a nemzetek, vagy jogi alkutakat tekintve, az államok nagyságának is. Hiába hozhatná itt föl valaki, hogy e nagyság, e nagy hatalmi állás számbeli viszonyoktól is függ. Meggyőződésünk az, hogy a nagyság említett két tényezőjével dicsekvő nép — mint azt Amerika példája mutatja — assimilatio által számra nézve is óriásilag növekszik, mert hiszen, ki nem tartaná dicsősége- és büszkeségének, ha nagy állam polgára lehet? —

Minden esetre sajátos a viszony, mely a két jólét között főforog. Egyik a másiknak kétségbevonhatlanul föltétele, és alapja. Ha azonban arra kerül a dolog, hogy meghatározzuk melyik függ a másiktól, érezzük a nyilatkozat nehézségét, mert a reflexio azt adja tudunkra, hogy valódi anyagi jólét szellemi nélkül, valódi szellemi, anyagi nélkül nem existálhat. Tapasztalatilag véve mégis a dolgot, és tekintve a fejlődés, a haladás processusát nem tagadhatjuk, hogy mindenesetre — kivált a mostani állapotokat tartva szem előtt — az anyagi jólétnek kell előbb megszereztenie, mintsem az általános szellemi jólét fölvirágozhatnék. Egyes nagy nemzetek története is ez igazságról nyújt fölvilágosítást. —

Hovatovább mind inkább és inkább érezzük, hogy mi anyagilag is igen hátravagyunk. E meggyőződés újabb időkben általános fölajdulás alakjában tör ki. Fürkészszük, kutatjuk az okokat, melyek hátramaradásunkat eredményezik. E törekvés egyuttal rávezet a módozatokra is, melyek által az előbbi okok elháríthatók s helyökbe más oly források léptethetők életbe, amelyekből a nemzeti vagyonság életét kristályba buzothat.

Amde nem elég csak constatalni, hogy ez s ez a baj s hogy az te ez s az az okok idézték elé, valamint kimutatni: ily és ily eszközök által segítve lesz rajtunk. Mi már hangsúlyoztuk, hogy „erő, munka sokat győz.” Most sem tehetünk mást, mint újból ismételnünk, hogy most, most az „ihlettség órájában”, rajta kell lennünk, hogy megteremtsük mielőbb a „kivitel órájában”-t is. Mert valamint „nem a nagy eszmék föllobbanása szüli a művészt, hanem azoknak megragadása, alakítása és előadása”: úgy nemzetünknek annyira szükségessége anyagi jólétét is nem az annak elemozdítása érdekében támadt „eltökélés felláncolása” fogja megalapítani, hanem az, ha ahhoz szilárdul ragaszkodva, azt végre is hajtjuk.

Igy véve a dolgot csak üdvösnek jószoljuk a szegedi congressus által inaugurált mozgalmat. Üdvözöljük a lelkes szegediek kezdeményezését! Rajta leszünk, hogy hasonló törekvéseket, melyeknek okvetlenül iparos és kereskedői középosztályunk részéről kellene teljes erőben nyilvánulniok, ha célt akarnak érni, — esetről esetre, szóval, tettel gyámolihassunk. Válgék erőszben a politikai pártusák által szétszaggatott s megerőtlenített nemzet egy testté-lélekké s — hiszszük — hogy kivált ha az országos nemzet gazdasági szövetség létesítésének megpendített eszméje, igéje, megfogtestesülni, hiszszük, hogy jönni fog a jobb kor,

„mely után
Buzgó imádság epedez
Százerek ajakán.”

r+s.

Az iskolai takarékpénztárak ügyében.

(Folytatás.)

Az iskolai takarékpénztárakra nézve a fővárosi közgyűlés elé terjesztett s multkorú cikünkben egész terjedelmében ismertetett indítvány iránt, melyre nézve a közgyűlés a tanács elterjesztése szerént mindenelőtt a tanügyi bizottmány véleményét határozott kikérendőnek a „P. Ll.” egyebek között így nyilatkozott: „A bel- és külföld minden paedagogiai közlönye hoz tudósításokat az iskolai takarékpénztárak életbeletetéséről, — világszerte — még itt-ott Magyarországon is — vannak már ily pénztárak, s ahol csak ez intézmény meghonosult, jótékony hatásai a népesség minden rétegében észrevehetők.

Napjainkban ugyan az iskola és iskolázás hatalmát gyakran túl is becsülik, — de ha tán nem is képes az iskola a jellem minden hiányát helyrehozni, anyai bizonyos, hogy a népben gyökeret vert minden gonoz hajlam ellen az iskolában kell az irtást kezdeni, mert új erényeket csak ott ültethetünk. Az iskola ezen föladata újabb időben már nemcsak egyoldalulag, tanítás által történik, — több és több tért foglal egyszersmind a gyakorlati oktatás is. Ma már nem elégzik meg a tanító pusztán szóbeli intésekkel a tünység ellen, de gondoskodik arról is, hogy a gyermekek a munkálkodásban kedvüket találják s azt megszeressék: foglalkoztatja tanítványait az iskola kertjében, s így veti a munkaszeretet és tevékenységi ösztön alapját, amely pedig egyszer megszokva s karöltve iskolai takarékpénztárak intézményével, a bünt már csirájában képes megfojtani.

De ez iskolai dolgozó és iskolakert a jellem-művelésnek oly eszközei, melyek általános életbeletetésének még nem kevés nehézség áll útjában; az első csak ott tenyészhet, hol a tanító maga is otthonos a berendezésben és vezetésben, s ez ma még ritkaság, — az iskolakertek ültetése pedig mind városban, mind falun anyagi áldozatokkal jár, s ez ekből csak lassankint föllállításukat várhatjuk.

A jellemképzés egy módja sem valószínűtlenül könnyű mint az iskolai takarékpénztárak. A tanító részéről ehhez az egy jóakaraton kívül semmi különös előkészület sem kívántatik s az intézmény áldozatot sem követel. Nem tagadhatjuk ugyan, hogy egyedül általa nem érhetjük el azt, amit az iskolai dolgozó és iskolakert közreműködésével oly nagy mérvben remélhetjük, de még egymagában is oly paedagogiai jelentőségű, hogy életbeletetését nem ajánlhatjuk eléggé. —

Mondjuk bár gondatlanságnak vagy könnyelműségnek a szülők részéről, de tény, hogy az iskolás gyermekek rendszerint pénzhez is jutnak. E

pénz a tanítónak sok gondot okoz, mert e pénzben rejlik csirája sok oly bűnnek, mely ellen az iskola később sok fáradsággal és gyakran kevés eredménnyel küzd. A gyermek mindenekeft nyalánk lesz, nyalánksága nő éveivel, majd más tárgyakra terjed, s végre oly fokra hág, amelyen már a szülők szerény ajándéka kevés; ilyenkor aztán oly vétkek hajlamok tűnnek föl, melyek a növendék jellemét, ha elég jókor föl nem fedeztettek és nem orvosoltak, teljesen megromítják. s így őt a társadalomra káros egyenre alkotják. Tudunk eseteket, melyekben jómódu szülők gyermekei, miután rendes zsebpénzük vágyaik kielégítésére kevés volt, eleinte állűrügyek alatt csak tak ki szüleiktől pénzt, melyet nyalánkságokra fordítottak. — s aztán már nem állapodtak meg a bűn ösvényén, hanem lopásra vetemedtek, elidegenítették tanulóitarsaik könyveit és iskolaszereit. A gyakorlatban ily esetek nem állanak elszigetelten, s azért szükséges, hogy az iskola egy ily már felismert baj ellen minden hatalmában álló eszközzel küzdjön, s a gyermekeket már falai közt takarékoságra szoktassa.

E célt az iskolai takarékpénztárak által minden különös fáradság nélkül teljesen elérjük. A tanítónak százoszor alkalom nyílik arra, hogy tanítványainak a takarékoság becését és fontosságát elhozza; hogy felhívja őket, mutassák meg tettel, hogy tanítását szívrokre is vették, ezt pedig azzáltal, hogy krajcárjaikat nem neki, de az ő közvetítésével egy takarékpénztárba helyezik el, mely pénzeket növekre jegyezve kamatoztatja. A szülők pedig, kik a takarékoság erényének becését még akkor is tudják, ha azt tan nem is gyakorolták, a gyermekekben kelő takarékoság csiráját bizonyára örömmel fogják tekinteni, sőt — utóbb maguk is takarékosokká lesznek.

Ezek az iskolai takarékpénztárak eredményei! Hogy vesztélei is vannak, természetes, s ezeket ismerik a paedagógok is: sok gyermek kedélyében irigység fejlődik ki, másoknál a takarékoság túlságba esap, pénzvágygá válik stb. De ép ez okból van az iskolai takarékpénztár a tanító kezében, akinek pedig kötelessége nemesak takarékoságra ösztönözni tanítványait, hanem örködni afölött is, hogy azon kinövések, melyek alkalmadtán bűnökké is fajulhatnak, gyökeret ne verhessenek; szóval a tanító az iskolai takarékpénztárt csak mint nevelési eszközt tekintse és semmi esetre se tartsa ezt eél gyanant.

Kötelességünknek tartók ezeket e helyen megemlíteni, annál inkább, mivel itt-ott már is félelem kifejezésével hallók említeni, hogy a gyermekek az iskolai takarékpénztárak életbeléptetésével szüleikre majd új adót vetnek csak azért, hogy ezáltal minél takarékosabbnak lássanak. E félelem alaptalan. — Az iskolai takarékpénztárak eszméje célszerű paedagogiai módon létesítve és egyetemesen keresztülvive nagy mértékben alkalmas a jövő nemzedék jellemfejlését elemozdítani,

TÁRCA.

Balassa Bálint.

— Irodalomtörténeti elbeszélés. —

(Folytatás.)

IX. Az egri nők.

Krisztina egészsége csak lassan javult. Nem esoda, — tört viselt szívében.

Balassa gyakran járt a nézhöz. Ez rokoni kötelessége volt. De, amint megtudák, mily közel rokonok, szívókte zárult a titok, mint a kagyló, mely féltékenyen őrzi gyöngyét, hogy emberi szemek ki ne fűrkésszék. Rídeg zordonságban egymást fölülmulni ügyeztek, hogy kibékítsék a vézetet, megnyugtassák az édes anyát, ki aggódni kezdett miattok.

Dobóné tágas, kényelmes kocsiban utazott, melyben nyolcan is elfértek. Balassa 20 lovassal követé őket, mert ezidét a török harambásák, kóbor tatárok, rabló-várak s pusztai betyárok gyakran megtámadták az utast, ha kellő védelemmel nem rendelkezett.

Ha az idő csipős hidegre, vagy esőre vált, Dobóné többször felszólította öccsét, üljön melléjük a hintóba; de Bálint inkább tüzes kemencébe ugrott volna. Krisztinával szemben lenni, érezni balzsamos lehet s tagjainak delejes melegét, — őh, e kísértés emberfölötti volt! Párszor megtette; de ilyenkor szenvedélye mindig örült rohamokban tört elő. Ismét lovára pattant s nyargalt villámgyorsasággal, mintha el akarna futni a világ végére.

Krisztina pedig utána bámult, vonásain a magasztaltság és lemondás eltíkolhatlan szenvedései tükröződtek.

Dobóné művelt, világlátott hölgy volt. Bálintnak és Krisztinának e sajtáságos magaviselete nem kerülhette el figyelmét, tapogatózni, sejtjeni kezdett, s elrémült a fölfedezéseken.

némely nemzeti bűnnek, mint cifrázkodás, rossz gazdálkodás stb. gyógyítását már az iskolában megkezdteni, és ezáltal a nemzeti vagyonosságot közvetlen emelni." —

(Vége következik.)

Vármegyei élet.

A május 10. tartott rendkívüli közgyűlés a földadó-bizottságok megalakításával foglalkozott. Mindenelőtt a miniszterium által megállapított 3 becselő-járást, t. i. a kassait, a szikszóit és a sepsziit, külön-külön 5—5 aljárásra osztotta. A kassait: kassavideki, bódvidéki, széplaki, pálházaí és szinai —; a szikszóit: szikszói, selyebi, szántói, forrói és göncei —; a sepsziit: buzitai, aranyidkai, mecen-zéfi, sepszií és vajdai aljárásokra. A kijelölő választmány a főispán elnökelete alatt Láncoz Jakab, Meczer Ferenc és Gedeon István főispánilag ki-nevezett, és Szentimrey László. Sipos Pál és Péchy Gábor megválasztott tagokból alakítottatott meg. Időkimelés szempontjából a megválasztandó becselő-bizottsági tagokra nézve a főispán kész névsort mutatott be, és e névsort a közgyűlés csekély változtatással el is fogadta. A kassai becselő-bizottság elnöke: Alth József. A kassavideki aljárásban rendes tagok: Fischer S. báró, Semsey J.; póttag: Baán Gy. (E bizottságba Kassa város is választand I rendes és I póttagot.) Bódi bizottság: Forgách S. gróf, Spóner G., Gálos T. r. — és Batek V., Moys B., Klestinszky K. póttagok. Széplak-videki bizottsági r. tagok: Zichy R. gróf, Barczay Andr., Dióssy Miklós, póttagok: Forgách L. gróf, Bodnár A., Földessy Gy. Pálházaí aljárás: Károlyi E. gróf, Komáromy L., Kazinczy A. r. — és Petzold E., Bottka F., Bodnár I. póttagok. Szinai aljárás: Fekete I., Kraynik S., Dobozy P. r. — és Horváth J., Ducsay R., Fekete B. póttagok. — Szikszói járás, elnök: Téglássy Ferenc. Szikszói aljárás: Péchy I., Szemere O., Págy Gy. r. —, Péchy J., Básty A., Fraenkel J. póttagok. Selyebi aljárás: Szentimrey L., Csoma I., Basó B. r. —, Puky A., Schlesinger J., Gyóry F. póttagok. Forrói aljárás r. tagjai: Putnoky A., Págy J., Naményi B.; póttagok: Horváth J., Lipsey A., Gaál J. Szántói aljárás: r. t.: Jászay S., Szentimrey Gy., Szilágyi F.; póttagok: Ötvös S., Fűvenyessy G., Vécsey D. Göncei aljárás: Téglássy A., Kraynik O., Hunyor S. r.: — Gálos J., Farkas A., Tót J., póttagok. Sepszií járás: elnök: Vendeghy Gábor. Buzitai aljárás r. tagok: Prihradny A., Hedry J., Szentimrei G.; póttagok: Schell R. báró, Koós K., Láncoz B. Aranyidkai aljárás r. t.: Mellorisz M., Eckert J., Benyo A.; póttagok: Balogh J. Macsata A., Benko J. Mecenzéfi aljárás r. t. Tischler K., Frindt A., Ludwig L.; póttagok: Schneider T., Göbl M., Gedeon J. Sepszií aljárás r. t.: Hubay A., Gellay F., Kriston K.; póttagok:

Tudni akart mindent, hogy sebeket orvosolhasson.

— Krisztina! — szólt meleg, szeretetteljes hangon, — az ég nevére kérek, szólj igazat, találkoztál-e már valaha Bálinttal a fejedelmi ünnepele előtt?

Krisztina elpirult és lesüté szemeit.

— Gyermekek! az anya legjobb barátnéja leányának: légy őszinte s bizalmas, hidd el, megkönnyül kebled a szürnyű tehetől, ha velem megosztod azt.

— Oh anyám, boesászi meg, hogyeddig hallgattam; azt hívem, majd egykor kedves meglepetést szerzek neked. Nem is áldomtat a borzasztó valót. Midőn Balassa Andor és Dobó Ferenc bátyánknál valánk, hogy közbenjárásukat kikérjük édes atyám érdekében, pünkösöd előtti délután Isten áldásáért esedezni a templomba mentem, s ott találkoztunk először s első pillanatra érdekelt-ség, ragaszkodás, vonalom keletkezett szíveinkben; de Bálint elhallgatta nevét, hogy állása engem el ne sédítson, s tiszta érzelmeink kristályát a hiúság és rangkör el ne homályosítsa, mert csak egyszerű köznemes-leányunk tartott. El sem nagyon faggattam, boldog valék, hogy megismerkedhettem vele, s midőn azon ígéretet teré, hogy a harc befajeztével elő értem s megkéri kezemet, — csak a szemérem- és illemérzet korlátozott, hogy örömsikoltással keblére nem borultam. Otthon ugy szerettem volna elfecsegni édes titkomat, de féltam a megrovástól, hogy idegen ismeretlennel oly bizalmasan társalogni merészeltem; azután te oly mely bánatba voltál merülve szeretted miatt, miképp nem tartottam jllőnek ily szerencsétlenségek közepette saját szerencsémnel dicsőkedni. Így rejtegettem titkomat, s az ég csendjében olvasgattam a tavaszi költeményt, mely elem varázsolta a pünkösdi rózsákat, a mosolygó paradicsomot, játszi zefíreivel, illatos virágaival és aranyzárnyu tündéreiével. A vers minden betűje egy-egy ragyogó csillag volt, mely keblembé hajnali világosságot

Rédvay J., Radaesky K., Urbányi I., Vajdai aljárás r. Darvas F., Pamlényi P., Zsarnay L.; pótt. Jakabfalvy Gy., Keeskeméthy A., Kovács I. Minde megválasztott tagok fölhatnak, nyilatkoznak 8 nap alatt, ha elfogadják-e a bizottsági tagságot. — Az alispán megbízottat, hogy minde tagok, vagy ha közülök egyik-másik a választást elfogadni nem akarná, az azok helyett alispánilag kinevezettek nevét, lakását, földbirtokukat illetőleg, mihelyt az elfogadás iránti nyilatkozatok hozzá beérkeznek, tegyen a miniszteriumnál jelentést. — Némely község, névszerent: Opača, Széplak, Hosszu- és Rövidszer, Encs, Regéc 3 huta, Réka, Keresz-Tété, továbbá Ongaujfalu, Szanticska, Kendi, Szebenye, Papi és Dobogópuzta a miniszterium által megállapított járásokból kimaradván, ezeket a törvényhatósági gyűlés a járásokba osztotta s egyszerűmind helyeslőleg tudomásul vette az alispán azon intézkedését, miképp a szolgabírákat rendeltileg máris utasította a községenkénti bizottságok megalakítására. Megjegyzendő, hogy a sárosmegyei két községet, t. i. Tehányt és Kavecsányt, a catasteri becselések szempontjából a miniszterium az abauji járások, nérszerent a kassai járás kerületéhez kapcsolta. #

Tornavármegye közönségének fölrata a kormányhoz.

Nagyméltóságú m. kir. Miniszterium!

Ha vissza pillantunk a lefolyt néhány év által képviselt multba, és tekintjük ezen mult által hazánk anyagi létén előidézett keserű következményeket: kell hogy az ország jelen sorsa iránt lelkünket méltó fájdalom s a jövő iránt méltó aggodalom fogja el. Egető szükségnek tekintjük tehát a jelen pénzügyi és kormányzati bajokon, — melyek állami létünket már már alájában támadták meg — gyökeresen a lehető gyorsasággal segíteni. Hogy pedig e cél elérése biztosítva legyen, — nézetünk szerent ha valamikor — ugy bizonyára most a hazának a legönzetlenebb hazaszeretet, és ebből kifolyó legerélyesebb terénységre van szüksége, mert csak ezáltal remélhetjük hazánk ugy anyagi, mint szellemi jólétének elemozdítását s várhatjuk azon sikert, mely messze kiható következményeiben az ország békes nyugalmát eredményezheti. Jól tudjuk, hogy minden államnak egyedül biztos alapja a törvény tisztelében gyökereszik, fel fogjuk azt is, hogy a jó közigazgatás, a személy és vagyon bátorsága a haza jólétének, a honpolgárok megelőgedettségének nélkülözhetlen követelménye, az államhartzartás rendben-léte minden állam fenállhatásának elutasíthatlan feltétele, s épen ezért a midőn Nagyméltóságok a folyó évi március 2-ről 772. éln. szám alatt megjeztek közönségéhez intézett leiratukban kifejezni méltóztattak: hogy ezek érdekében saját törvényes hatáskörükben mindent megtenni fő feladatuknak tekintendik, azon biztos reménynek engedünk tért, miszerent O császári

terjesztett. E szép éneket daloltam én naponkint, mint a tavasz pacsirtája, szomjan várva, hogy egykor az erkély alatt az ő erőteljes hárfája is megcsendül, mint szívem viszhangja; de — elmaradt az örök. Csak a fejedelmi udvarban tudtam meg, hogy akit szeretek szívből és lelkemből, a szenvedély végtelen mélységével, az tulajdonképen verrokonom! Oh anyám! a félrevert barangok zúgása nem lehet oly borzasztó, mint e hir vala. Halálesengő volt az, mely ifjuságom minden örömét megolté s a gyász örök éjét borította keblünkre...

Krisztina zokogva hanyatlott anyja ölébe.

— Bocsnat anyám, kegyelem nekem s neki! Mi nem tudtuk, mit cselekszünk. Ha sejtettük volna a valót, egész önrulommal oltjuk ki szívünkben e szenvedély első szikráit; de így elhaltamasodott az rajtuk. Ez égi tüzecepp lángoló vulkánna fajult, mely elhamvadással fenyegeti létünket...

— Szegény gyermekem, — szólt könyezve Dobóné —; mily végtelenül szeretted, de nem is esoda, hisz Bálintban Adonis minden kedressége s Apollo minden bája egyesül. Hidd el, hacsak tölem és atyátoktól függene, minden habozás nélkül megáldanám e frigyot, hisz, kinek karjaiban látnálk biztosabban, mint e nemes, lovagias Balassában? — de ezt az állam s vallás törvényei tiltják, sőt kegyetlenül büntetik, s ha mégis megesküdnetek, keplaz az iszonyu botrányt, melyet az egész ország kúrtole s mindnyájunkat a szegény és gyalázat öle meg.

— Ne szólj, anyám! mi láttuk a remítő örvényt, s volt örönk lemondani szívünk kétségbeesése ellenére is: ezért akart Bálint Lengyelországba költözni, de mi nemesak nök, hanem honleányok is vagyunk s nem engedhettük meg, hogy a nemzet ily jeles tehetséget veszítsen.

— Ugy van, Krisztina, de itt mégis tenni kell, hogy elejét vegyük a felénk tornyosuló vesztélyeknek; Bálintnak meg kell nőstnie...

és apostoli királyi Felseje legmagasabb elhatározásával Nagyméltóságok személyében megalakult kormány. az alkotmány korlátainak megtartása mellett, az ország anyagi és szellemi jólétének előmozdítása, fölvirágzása iránt teendő üdvös intézkedéseivel a multak keserű emlékeit kárpótolni s feledtetni fogja. A míg tehát egyrészt ezen reményünknek adunk kifejezést; addig másrészt önzetlen hazaszeretet és az ország alkotmányához feltétlen hűségtől áthatva, nem mellőzhetjük biztosítani a Nagyméltóság magyar királyi miniszteriumot, miszerint a kormányt valamint eddig, ugy jövőben is minden oly intézkedéseivel, mely édes hazánk jólétét és felvirágzását célozza, jó akaratú tevékenységgel támogatni kedves hazafiúi kötelességünknek ismerendjük. Kelt Tornán, 1875. március 15-én tartott bizottmányi közgyűlésből.

A szepesi gazdasági egyesület.

A szepesi gazdasági egyesület

folyó évi június havában a VII-ik allgauti tenyészmarha-hozattal eszközöltetni fogja, és pedig az április 13-án tartott igazgató-választmányi gyűlés határozata folytán

3 fiatal bika, 4 fejős tehén, és 3—5 borjas üsző Allgauban Bajorországban

az ottani gazdasági egyesület közbenjárása mellett vásároltatni, az egyesület költségén vasuton elhozatni, és itt Szepességen a beszerzési áron eladatni fog. Előjegyzések az importálandó állatokra már mostantól kezdve az alulírott együleti elnökségnél történhetnek; együleti tagok azon kedvezményben részesülendek, hogy az átvett állatok árát 3 fél-évi részletben lefizethetik.

Szepességnék gazdái, földbirtokosai és közsé-gei ezen kedvező alkalomra figyelmeztetnek, az elismert allgauti fajból tenyészállatokat előnyösen megszerezni. Az importálandó csapat megérkezésének ideje és az eladás közelebbi módzatai annak idejében közhírré fognak tétetni.

Ha más megyebeli tenyésztők vagy egyesületek együttesen a szepesi gazd. egyesülettel maguknak allgauti állatokat hozatni kívánának, az egyesület szívesen fogja látni csatlakozásukat ezen hozattalhoz, és az együleti elnökség minden bővebb értesítéssel készségesen szolgál.

Szepes, Nagy-Lomnic p. Poprad, 1875. máj.

1-jén.

Berzeviczy Egyed,

a szepesi gazdasági egyesület elnöke.

V e g y e s e k .

— Ő Felseje, a kassai kir. törvényszékhez bíróné Giczey Gyula kir. táblai fogalmazót nevezte ki.

— Május 20-án szándékozik a kormány az országgyűlést befejezni. Ez esetben a választások július 1—15-ike közt végbemehetnek.

Krisztina elsápadt.

— Igen, ez az egyedüli óvszer: ledönthetetlen választal. melyet a férfi becsülettel soha le nem gázolhat. Jó, szelid, szerető nő kibékíti sorsával s hű öre leszen férjének.

— De szabad-e ily vérző szivet odadobni minden szerelem nélkül, szabad-e rászédni egy fiatal leányt, nem fog-e ez még újabb szerencsétlenséget előidézni?

— Bálint lovagias, nemes férfi. Ő nejét becsülni fogja s boldogsággal elárasztani. Igaz, hogy a szerelem égi napja nem fog ragyogni e frigy fölött, de a szelid barátság holdja majd bevilágítja e kis családi kört. Oh leányom, a mai világban igen sok frigyét kötnek az apák, s midőn az eljegyzett mátkák találkoznak, éltökben akkor látják egymást először. — Megnyeri-e tetszésüket, vagy nem? azt nem kérdezik. Oltár elé kell lépniök, s mint a tapasztalás bizonyítja, sokkal jobb, ha a szerelem házasság után kezdődik, mint ha akkor végződik.

— De Bálint hajlandó lesz-e ez áldozatra?

— Neki kötelessége családunk becsülete fölött örködni. Te szegény martyr, neked kell őt erre rábeszélned: te ürnöge vagy szívének; te parancsolhatsz vele. Oh tudom, mily emberfölötti lemondást és önmegtartózkodást kérek tőled, akit imádsz és féltesz, mint élted legdrágább kincsét, rá kell beszélned, hogy hűtlen legyen s feledjen el! — De emlékezzél rá, hogy mi, egri nők, nem csupa hősieskedésből harcoltunk oly szilaj hévvel a török ellen, de féltettük női méltóságunkat és becsületünket, hogy elhurcolnak s a háremek rabszolgáivá alacsonyítanak: ezért néztük könnyezve a haladókó rokonokat, míg kezünk halál-csapásokat szórt. Te is halálcsapást fogsz mérni két nemes szívre, de te Eger, Dobó s fejedelmi vajda leánya vagy, nevedet, mint a pápai koronát, hármas diéskör övezi, légy azért háromszorosan erős és szilárd az élet kísértései között! Az

— A belügyminiszterium már megküldte a helybeli középonti választmányának a képviselő-választásnál használandó mintákat. Ezek a választási elnöknek mihez tartás végett annak idején ki fognak adni.

— A belügyminiszter a választók összeírása tekintetéből tett felszólamlások és a középonti választmány által azok iránt hozott határozatok eredményéről a kimutatást magához fölterjesztetni rendelte.

— A városi tanács fölirt a miniszteriumhoz azíránt: intézné el azon elvi kérdést: ha lehet-e saját intézkedései ellen a közgyűléshez magához recurrálni, vagy nem? Ez eset adott alkalmat „Egy incidens” c. cikkünkre. Az eredményt közölni fogjuk.

— A f.-magyarországi hitel- és takarékegyetl. jun. 1-vel takarékbetét-i üzletet nyit. A betendő összegeket összesen vagyona a 20% többlettelvel biztosítja. Bővebben hirdetési rovatunk.

— Schmidt Kálmán prém. főgymnasiumi tanár, és az Orsolya-szűzek felső leánynevelőjének hitelműzője, a növendékeknek ez idén is majusi ájtatosságot tart a zárda nagy termében. — A hitelműző szent beszédek tart Mária erényeiről. Növendékeit azokra buzdítja, azután sz. énekek zengése, litánia és imák fejezik be az ájtatosságot.

— Mult országos vásárunk a jobbak közé tartozott. Meglehetősen élénk adás-vevés fejlett ki. Az iparlovagokra azonban rossz idő járt Rendőségünk, mondják, vagy 29 ily jó madárnak rontott — üzletébe.

— A kassai „kön. ung. Tabakfabriks-Direction” által a dohányszállítás biztosítása ügyében, névszerént az írásbeli ájlatok beadására kitűzött határidő tegnap (15.) járt le.

— Pásztyély Kovács János munkács püspök e hó 8. vonult be Ungvárra. székhelyére. Másnapon volt a beiktatás. Az ünnepélyről az ungi lapok szívemelő, megható részleteket közölnek.

— Sáros-Patak urnője, Bretzenheim Karolina hercegnő, elhunytát jelezték közelebb a lapok. Temetése e hó 12. volt Sáros-Patakon. A gyászszertartást megyés püspökünk végezte. — Windschgrätz hg. az elhunyt unokaöccsére és örököse, a hercegnő halálát magyar nyelvű gyászjelentésekben is tudatta.

— Szolnokról írják nekünk, hogy vízmerítésnél egy leány egyensúlyt veszítve a Tiszába esett és belefullt. Ugyan Szolnokon kupozás közben másik szerencsétlenség is történt. A játszók egyike kihajítván a golyót, ez kiugrott s a nézők közül egyet halálosan talált.

— A szabadelvű párt főrendi tagjai is szervezkednek. E napokban tartott vagy 20 tag értekezletet e célból, amelyen Tisza Kálmán belügyér is jelen volt. Az értekezlet abban állapodott

angyalok lebukhattak égi trónjaikról, de a magyar nő legyen szentebb és tisztább, mint azok, s ne vesztse el erényének fényes nyombusát soha!..

— Anyám! érzem, hogy legörnyedek e szörnyű kín alatt, de megkísérlem, és ha nem fog engedelmeskedni? —

— Ugy fenyegecsd, hogy az oláh hospodárral, ki megkérte kezedet, házasságra lépsz,

— Nem, nem, ez lehetetlen! Am nősüljön Bálint, s habár költő, de mégis durvább anyagból szőtt férfi; de én hölgy vagyok, tiszta és nemes, mint a völgy liloma, s esküszöm a magas égre, hogy keblem virágát csak szívem hőse, vagy a halál szakíthatja le!

— Hervadj tehát egyedül, remény nélkül és örömtelen, szerencsétlen leányom, — szólt meghatottan Dobóné. — En soha sem foglak kényeszeríteni, ebben nyugodt lehetsz. Oh, mily végzet-szerű volt e templomi találkozás, az isteni szóltárok mellett mily sátn üzte jätékát titkolozásával, egy elhallgatott név mennyi gyászt, mennyi szenvedést, mennyi bűt hoz két család fejére; de az akarta ránk mérni e keserű poharat, ürítsük ki zugalódás nélkül! Most csak arra törekedjünk, megmenteni, ami menthető, a két család becsületét.

— Bálint jó táradt lován, nézd, mily szomorú.

— Krisztina, család őt a kocsiába, én majd álmat színelek, addig szótogva beszéld rá, szükség esetében én is támogatlak.

— Anyám! iszonyu büntetést szabtal bűnös szívemre, de engedelmes leányod vagyok, és szólj, ki lenne az ő neje?

— A huszti váraparancsnok, Kornis leánya. Apáik rég tervezték a házasságot, remélem, Gizela örömmel elfogadja a derék kerőt.

— Gizela barátóm és vetélytársam! Istenem, adj erőt! Aludjál, anyám, békével, mikorra föl-ébredsz. — Bálint . . . már . . . bejegyezett. . .

(Folyt. következik.)

meg, hogy azon főrendi tagok, kik a Deák-párt-nak voltak tagjai, az országos szabadelvű párt-hoz csatlakoznak.

— Gyöngyös városa Tisza Kálmán belügyér Polit ellen mondot hies philippikájáért diszpolgárrá választotta s neki az oklevelet e napokban küldöttseggileg adta át.

— A fővárosi statisztikai hivatal megtudta, — írja a „P. N.” — hogy Edinburg városa több statisztikai művet szándékozott neki küldeni és azokat kézbesítés végett a londoni osztrák-magyar nagykövetségnek adta át. A várt művek nem érkeztek meg; a stat. hivatal tehát felszólalt és az osztrák-magyar követséghez természetesen magyar levelet írt. E felszólalásra a követező feleletet kapta: „Anliegend unfrankirt hiehergelangte Zueschrift beehrt man sich, da sie der K. u. K. Botschaft nicht verständig ist, auf demselben Wege an die auf dem derselben beigedruckten Stempel befindlichen Adresse zurüek zu schicken. Graf Montgelas.“ A bélyegen e körirat diszlik: „Imperial Austrian Embassy.“ — Eljen!

— Az országos m. képzőművészeti társulat által a műcsarnok javára rendezett sorsolás, mint értesülünk, a sorsjegyek csekély kelendősége miatt május 1-ről 1876. január havára halasztatott el.

— A belga életmentési társulat egyik elnöke, Renard altábornagy, mint az „Életmentés” írja, magyarországi életmentési bizottság szervezése céljából a fővárosba érkezett. A szervezendő magyarországi életmentési bizottmány főn-séges főnöke József főherceg leend.

— A bukovinai testvéreink javára rendezett gyűjtést közelebb már illetékes helyére szándékoznak küldeni, bizalommal kérjük, akik a mondot célhoz lapunk utján járulni kívánnak, sziveskedjenek ezíránt velünk mielőbb rendelkezni.

Irodalom.

„Magyar könyvesház.”

A III. sz. Sacher-Masoch (sz. 1836.) egyik leg-sikerültebb beszélyét mutatja be „Holdas éj” címmel Csukási József ügyes fordításában.

Sacher-Masochnak jelesül beszélyei ez idő szerént a keresettebbek közé tartoznak. Nyilván e tapasztalat révén került a szóban forgó vállalatba ez „ügyesen talált szakács” mint egyik bírálója mondja, kinek „művei együtöl egyig pikáns, de tartalmatlan szellemi eledél.” Csillago semmi. „A költői emekedtet lélek hiábavaló portyázással vesztegeti erejét és ifjúságát.

A IV. és V. sz. az igaz, a benő költészet koszorusa, a fájdalom dalnoká, A nyos Pál (sz. 1756. † 1784.) „minden eddig ismert és megjelent nem epistolai költemény”-ével kedveskedik. De vannak, melyek először jelennek meg a kiadásban. Egyszermind jelzi az előző, miszerént Anyos költői levelei és prózai közelebb kiadandó II. kötet számára tartvák fön. Ezzel aztán birni fogja a magyar irodalom e jelesünk minden munkáját. — Többet nem monduk Anyos-ról. Mint mindegyik fizethez, úgy ehhez is mellékelve a szerző hosszabb-rövidebb életrajza. Az Anyosé legkimerítőbb, Endrődi S. tollából, s bő fölvilágosítást nyújtó e szomorúan érdekes költő, a hazafias és emberiség, természet, barátság és szerelem költője életről s működéséről. A 16. sz. a közlött jegyzetel azonban, nem tehetjük, hogy legközelebb idézzük.

— A köv. művecskét vettük: Emlékirat az 1875. évi magyar orsz. nemzetgazdasági tanácskozás mány nagyfontosságú ügyében összegyűlt hazánakhoz. Bakay Nándortól. — Tartalom: Bevezetés. — Előtanácskozmányok és előiratok. — Kossuth Lajos levele. — Kormányfőirák levelei. — Pártok viselete. — A nemzetgazd. szövetség. — E helyén nem levő pattogó styblen készült rőpirat ára 10 kr. A tiszta jövedelem a szegedi ipar-múzeum javára van szánya.

Közgazdaság.

A szegedi közgazdasági congressus.

A f. hó 9-ére hirdetett közgazdasági tanácskozmányokban az ország legkülönbözőbb vidékeiről nagy számmal vettek részt ipartársulatok és egyesületek. kereskedelmi és gazdasági körök képviselői.

Május 8. és 9. az iparoskör helyiségeiben volt az ismerkedési értekezlet, melyen mindenelőtt a vámkérdés és a bankügy tárgyában az előkészítő bizottmány által kidolgozott és terjedelmesen indokolt javaslatok lettek bemutatva, továbbá a tanácskozmányok folyamára választott tisztviselők kijelölve.

Mint a hangulatból kitetszik, a vidéki iparosság egyáltalán oly célból jött össze, hogy határozottan csakis a közgazdasági kérdésekben, kiváloan pedig az iparügyeket illetőleg tanácskozzék.

Május 9. d. e. 9 órakor a felsővárosi társaló-kör disztermében gyűltek össze a vidéki vendégek és helybeliek, hogy az előtervezet határozatahoz képest a vám- és bankkérdésben, valamint egy nemzetgazdasági szövetség alakítása tárgyában nyilvánosan tanácskozzanak.

Elnökké egyhangulag Streitmánn József (Gyöngyösről), alelnökké Csermelényi Iván (Szegedről), előadónak Bakay Nándor; jegyzőkké: Gelléri Mór (Szeged) és Fromm Antal (Budapest) választották.

Az elnök elfoglalván elnöki székét, azon meggyőződését nyilatkoztatja, hogy csupán a közgazdasági kérdések megvitatása és hazánk anyagi helyzetének javítására vezető utak és módok fölötti tanácskozás szempontjából gyűltek össze az ország iparosai, kereskedői és gazdasági ügyekkel foglalkozó férfiai, és ezen törekvésük valóban több méltánylatra lett volna érdemesítendő. — A politikának a tanácskozmányokba való bevonását ő legtávolabbi sem óhajtja és kijelenti, hogy mihelyt ilyesmit tapasztalna, ő az első közé tartoznék, kik a termet elhagyják. — De a közgazdasági értekezletnek legyenek azok akár országos, akár helyi színezetűek, ő nagy barátja és azoknak minél nagyobb mérvben leendő fölkarolását, hazánk anyagi fejlődése szempontjából előlenk óhajtja. Üdvözlő a tanácskozmányt és kéri a tárgyalások megkezdését.

Napirendre kerülén a sor, miután az előkészítő bizottság hosszan indokolt javaslata fölolvastattatott, Csepreghi J. (budapesti asztalos) indítványa, hogy a tanácskozmány a magyar önálló vámtörvényt a haza fölvirágoztatása érdekében okvetlen szükségesnek tartja, egyhangulag elfogadtatott. — Ráth Károly iparos azon indítványával együtt, hogy az indokolásnak kidolgozására s a dolgozatnak a gyűlés elé terjesztésére bizottság küldessék.

A bankkérdés ügyében is fölolvastatván az előkészítő bizottság előmunkálata, erre nézve Ráth Károly következő indítványa fogadtatott el: Mondja ki a szegedi nemzetgazdasági tanácskozmány, hogy hazánk közgazdasági ügyeinek hanyatlásáról és anyagi érdekeink terjesztése- és fejlesztésének legfontosabb eszközeiről tanácskozzon. elodázhatlan szükségnek ismertve egy önálló magyar jegybank mielőbbi fölállítását.

A délután folytatólagosan tartott ülésen első kérdésként a közgazdasági szövetségnek létesítése merült föl.

E pont élénk vitára adott alkalmat, mert számtalanok a szövetség létesítésében oly socialis és politikai egyesülést véltek látni, mely míg egyrészt a nagyobb állampolitikai kérdések fejtegetésébe kíván becsatlakozni, másrészt a közeleg képviselőválasztásokra nézve véli figyelmét irányozandónak.

Idevágó eszmecsere után elhatározatott, hogy oly országos központi közgazdasági működő bizottság fog alakítani, mely a napirenden levő közgazdasági kérdések megismertésére, minél

nagyobb körben való terjesztésére, továbbá az ipari, kereskedelmi és gazdasági elemeknek saját szakmakörükben való üdvös működésére, társulásra, munkálkodásra leendő buzditást ismerendi föladatának, és ez irányban egy a központ, mint a vidéken föllállítandó albizottságok által a lehetőleg megteszi. Minden politikai actiótól azonban tartózkodik.

Az alapszabályok kidolgozása a 100-tagu (50 Szegedről, 50 a vidékről) bizottság föladata lesz. A tanácskozmány tárgyalási programjából a 2. és 3. pont véglegesen kihagyatott (lásd lapunk 18. számát).

Az ipartörvény reviziójára kiküldött szakosztály-ülésen majdnem mindenki otthon érezte magát és leplezetlenül tárta elé az ipar általános helyzetét és bátran adta be minden iparos javaslatait.

A zárulás által is módosítás nélkül elfogadott szakosztályi javaslat így hangzik:

Mondja ki a nemzetgazdasági tanácskozmány, hogy az 1872. évi ipartörvény nagyrészt üdvös szabványai közül azokra nézve, melyek módosítása elkerülhetlenül szükségessé vált, a töldmvelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium kéressék föl, hogy vezetésre alatt az ország különböző vidékeit képviselő szakfőiskolák alkotott értekezlet hívassék egybe, amelynek egyedüli föladata a jelzett közbajok orvoslására vonatkozó javaslatok megállapítása. A tanonok oktatása szigorubbban veendő; a segédekre nézve a munkakönyv behozandó; minden iparos ipartársulatba állani tartozik; testületi betegápoló-intézetek alapíttassanak; a kamarák helyére az országos iparegyesület lépjen; a kiskorúknak iparüzletet engedélyező §-a kihagyassék; iparbizottságok kötelező föllállítása rendeltessék el minden legalább 10,000 lakossal bíró városban, e bizottságok szervezéséről törv.-javaslat terjesztessék a képviselőház elé; vidéki kis városokban egységes iparegyesületek állíttassanak; a beligazgatás és vitás kérdések elintézése az iparbizottságok, illetőleg az iparegyesület elé tartozzék; az ipartörvény valahára szigoruan végrehajtsassék; a katonai felszerelésnél a hazai ipar kellő tekintetbe vételessék; végül a vásárujg szabályoztassék.

A szaktanodák fölállítására vonatkozó munkát a közp. nemzetg. bizottsághoz határozatott átíttetni.

A gazdasági osztály javaslatai szerint a közmunkaváltások elve mondatott ki ölyképen, hogy az abból befolyó adó részben a község, részben az állami pénztárba folyjon s a községek azon készítsék községi utaitak, míg az országos és megyei utakat a kormány. Csatornák pedig, kivált közlekedési szempontból elhagyatott vidékeken, országos költségen létesíttessenek. Közmunka ezentel természetben megvaltható ne legyen.

Vasutak engedélyezésénél figyelembe veendő az azokhoz vezető országutak jókarban-tartása.

Kimondatott továbbá, hogy minden birtokos birtoka határait bizonyos záros határidő alatt befásítani köteles. A gyümölcs- és eperfák meghonosítása végett a beültetések állami díjak által mozdítandók elé. A parlagi földek befásítását pedig törvény rendelje el.

Erre megalakíttatván a 100-as bizottság s a tanácskozmány ügyében fáradozott férfiaknak jegyzőkönyvi köszönet szavaztatván, az elnök lelkes szavakban bucsuzott s a gyűlés fölcszlott.

— A „Pesti biztosító-intézet“ mérlegrovara 1874. dec. 31. (Vége). — Tartozik: 1—12. 12150 drb. részvény után be nem követelt 50%, 2850 drb. ki nem bocsátott részvény (200 frtos), több éves biztosítók díjaitól és díjai, tárcabeli váltók, pénzintézeteknél elhelyezett tőkék és pénzkészletek, folyó számla-követelések, gőzhajózási elsőbbségek, záloglevelek, vasuti elsőbbségek stb. értékpapírok (1874. dec. 31. árfolyam), budapesti háza, értékpapírokra adott kölcsönök, a képviselőségeknek levő készpénzek és különböző tartozók, előre kifizetett életbiztosítási jutalékok, végül alapítási és szervezési számla címén összesen: 5.378.320 frt 54 kr. — Követel: 1—18. Részvénytőke, félretett részvény, az elemi biztosítások nyereség-tartaléka, az életb. üzletág nyereség-tartaléka, függő tűz- és tengerszállítmányi biztosítások díjtartaléka, az életbizt. üzletág díjtartaléka és díjhozatai, rendezés alatt levő tűz-, szállítmányi-, jég- és életbiztosítási károk tartaléka, társulási életbiztosítások betétei és kamatai, az életbiztosítottak félretett nyereségilletményei, különféle hitelezők, a tisztviselők nyugdíj-tőkéje, föl nem vett osztalékok, az igazgatók és a tisztviselők jutaléka, 1874-iki osztalék, végül egyenleg-átviteli új számlára címén 5.378.320 frt 54 kr.

Üzleti hírek.

Kassa. 1875. május 15. — Buza, a austr. mérőnkint, 4.—3.80.; kétszeres: 3.50.; rozs: 3.—2.90.; maláta-árpa: 2.60.; árpa: 2.45—2.40.; zab: 1.90—1.80.; kása: 5.—4.75.; kukorica: 2.90—2.80.; marhabús fontja: 24 22 20 kr. borjúhús: 20 22.; barányhús ¼: 60 50.; sertéshús: 32—30.; szalonna: 52—48.; vaj, itenkint 64—60; sertés zsír: 52—; liszt, a austr. mérőnkint: 4.40—4.20.; borsó: 5.20—5.—; lencse: 5.10 5.—; paszuly: 5.40—5.—; aszalt szilva: 10.—9.—; őrlött dara: 7.—4.20.; tatárka: 3.80—3.60. — Időjárás: változó, gyakori esőzés. A vetések állása általán kedvező. A gabonaművek ára ennek következtében piacunkon is csökkenést mutat, kivált kisebb gazdák részéről.

Tulajdonos és felelős szerkesztő: dr. Rössler István.

Hirdetmény.
A kassai királyi törvényszéknek 1875. évi május hó 4. napján a kereskedelmi egyéni cégek jegyzékébe beiktatott Mercz Antal, kassai lakos, fűszerkereskedő és égbírláló, o cég alatt:
„Mercz Antal“,
„Anton Mercz“.
Kir. törvényszék Kassán, 1875. évi május 7.
Kéler József,
52 1 kir. törvényszéki elnök.

Epen most jelent meg magyar fordítása a birneves, igen tanulságos könyvnek:
44 4—20
Az önmegóvás,
tanácsadó minden korbéli férfiaknak, Laurentiusól.— Számtalanszor bebizonyult segély és orvoslása (26 éves tapasztalás folytán!) a

Gyöngeségi
Állapotoknak a finemző tagokban, ideges bajokban sat. mint a ronkáló önfertőzés és faji kiesapongások következményének. — Minden könyvtárban, jelesül Kókai Lajosnál, Károly-utcsában. Ara 2 frt 30 kr.
A község óvati bizonyos utánasoktól és majmolásoktól e könyvve nézve, melyek a község elámitása tekintetéből meg hirdetemény szászserénti leírásáig is terjednek Azért figyeljen mindenki arra, hogy könyvve eredeti 35. kiadását
Laurentiusól
kaphassa, mely egy 8-adrét 208 lapos kötetet képez
60 bonctani ábrával, acéllba metszve és a szerző névbélyegével van pecsételve.
Laurentius tanár.

H I R D E T É S E K.

Legjobb minőségű vizálló cément
Benczúr eperjesi cémentgyárából, 48 2—20
Mogyoróskán (hanusfalvi posta.)

Kassán	Kapható:	Fleischer és Schirger uraknál,
Eperjesen	Laszgallner Agost urnál,	
Iglón	Línkesch Samu „	
Göllniczen	Luchs Ede „	
Késmárkon	Schmür T. és C. „	
Sz.-Váralján	Szentistványi A. „	
Löcsén	Szentistványi A. „	
	Stellari Nándor „	
	Justus B. G. „	
Rozsnyón	Lányi Gusztáv „	
	Nehrer Mátyás „	

Helyiség-változtatás.
A „Pesti biztosító-intézet“ kassai főügynökségének irodája áttéttetve a fútcái 7. sz. ház első emeleté, a „felső-magyarhoni zálogkölcsön-intézet“ volt helyiségébe, és ajánlja magát a t. c. községnek tűz-, jég- és életbiztosítások legelőnyösebb föltételek melletti fölvételére.
45 3—3

Hirdetmény.
A kassai kir. törvényszék által vagonhukott Schaffer A. kassai kereskedői cég ellen 1874. évi június 27. napján 8634. sz. a megnyitott csőd barátságos egyezség következtében ezenel bíróság megszüntetettik s befejeztettek nyilatkoztatik.
Kir. törvényszék mint csődbíróság Kassán, 1875. évi ápril 23.
Teleký Fáter,
kir. törvényszéki elnök.
Hudák Bertalan,
h. jegyző.

Csődhirdetmény.
A kassai kir. törvényszék mint csődbíróság részéről közhírve tetetik, miszerént **Novelly Albert** kassai bejegyzett kereskedő ellen a csőd

dület az 1840. XVII. t.-c. 5. §-a értelmében elrendeltetvén, a hitelezők öszejövetelére 1875. évi július hó 20., 21., 22. napjai tüzetnek ki határidőül, perügelőül s ideiglenes tömeggondnokul **Demeter Titusz** kassai ügyvéd neveztetik ki.
Felszólíttatnak tehát mindazok, kik a fentírtentet csődtömeg ellen bármí jogcímén követeléssel bírnak, miszerént követeléseiket a szükséges okmányokkal támogatva a fent kitett határidőre ezen kir. törvényszéknek nyújtsák be, mert később beadott kereseteiknek többé hely adatni nem fogna.
Kelt Kassán, a kir. törvényszéknek, mint csődbíróságnak 1875. évi május hó 4. napján tartott üléséből.
Kéler József,
kir. széki elnöki helyettes.
Hudák Bertalan,
h. jegyző.

Hirdetmény.
A nagyméltóságú magyar királyi földmívelés ipar- és kereskedelemügyi miniszterium, folyó évi ápril hó 22-ről 7753. sz. a. intézvényével, a „Felső-magyarországi népgazdasági kölcsönös hitel- és takarékgyletnek“ a takarékgyletnek elfogadhatását engedélyezte; melynek alapján az intézet:
A takarékgylet beteti üzletet, folyó évi júniushó 1-80 napján nyitja meg, s a beteendő összegeket:
Összes vagyonának 20 % többlettel biztosítja. A takarékgylet betétek 3 havi, fél évi és egész évi felmondás mellett akkint fogadtatnak el, — mikép az intézet:
3 havi felmondás mellett 6 %
fél évi felmondás mellett 6 ½ %
egész évi felmondás mellett 7 % kamatot fizet.
Kassán, 1875-ik évi májushó 12-én.
Az igazgatóság.